

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: Negyedévre 3 korona.
Egész évre 12 „
Videkre: Negyedévre 5 „
Egész évre 20 „

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gáspár József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A város ifju vendégeihez.

május 20.

Üdvözlégy ifju sereg! Egy nagy eszme hozott titeket vendégszerető városunkba a bércei Erdélyből s a magyar haza különböző részeiből: a magyar ifjuság összetartozásának magasztos eszméje!

A magyar nemzet jövőjének letéteményesei vagytok ti s épen ezért most, mikor a nagy magyar Alföld eme metropolisában összegyűltök, ismerjétek meg ezt egyszerűs mind egymás testi és szellemi erőit, hogy egymást kölcsönösen szeretni és igaz érdem szerint becsülni tudjátok. Hiszen ti, kiket a különböző iskolák ide küldtek hozzánk, vagytok első sorban ama helyes paedagógiai elv megtestesítői, hogy a test és szellem erői összhangzatosan gyarapítandók, mert így fejlődik belőletek hivatását igazán betöltő állampolgár.

Ép testben van ép lélek s amaz

ép lélek, mely az acél izmokkal bíró testben lakozik, szilárd akarattal, erős elhatározással és kitartással fog birni bizonyára azon nagy nemzeti célok megvalósításában, a mely rátok, a magyar társadalom leendő vezetőire várokozik.

Isten hozott tehát benneteket, kik eme helyes paedagógiai elv alapján akarjátok magatokat a magyar állam hasznos polgáraivá képezni!

Mostani ünnepségek színhelyéül egy nagy magyar város: Debrecen van kijelölve, a mely város igazi magyaros vendégszeretettel fogad benneteket s kívánja, hogy itt időzéstek alatt ennek az igazi magyar fajnak irántatok tanusított szeretetéről győződjetek meg.

De mikor a testi erő kultuszának szentelitek e pár napot, ne fedkeztek meg egy nagy eszméről sem! Gondoljatok a régi görögökre, a kiket bátran választhattok mintaképül, mert ők értettek a legjobban a testi és szellemi erők

összhangzatos kifejtéséhez. Szálljatok vissza képzeletben a klasszikus világba, gondoljatok az isthmosi, olympiai és nemeai játékokra, melyeknek nagy feladataik voltak. A görög nemzetet az erősen kifejlett egyéni szabadság érzet sok apróállamra bontotta s eme játékok ápolták legerősebben az összetartozás érzetét. A delphi-i játékok meg a test és lélek összhangzatos kiművelését az által is jelképezték, hogy itt a testgyakorlati verseny küzdelmekhez már zene verseny is járult dalban, különösen pedig kardalban, lant és fuvola játéokban. Itt mutaták be a későbbi időkben a költők és bölcsék is a maguk szellemi termékeit. Nemzeti jelentőségük volt ezeknek a játékoknak. Mig ezek az ünnepségek tartottak, az egymással hadakozó államok fegyverszünetet kötöttek s az egész görög világ az első olympiai játékkal kezdte s az olympiadok szerint vezette időszámítását.

Juhász András.

Irta: Dömötör Réta.

A hatvanas évek betyárjai között Juhász András volt a leghíresebb. Nóták szólnak róla a somogyi mezőkön. A szántóvető nép mesemondó, dalos, ajakán fakadnak ezek a nóták. Daliás alakját megörökítette a népköltészet. Erős volt, dacos volt, ha haragudott, de szíve elágyult az engesztelő szóra hamarosan. Ilyenkor szelid volt és szomorú: szerelemre és zokogásra hajló, mint a Bakonyosság gilicéje. Betyár volt. Egyik szemében köny, a másikban villám ragyogott. Egyik kezében virágot tartott a másikban pisztolyt. Csillagos éjszakákon arató lányok álmodoztak a betyárról: a pisztolyról a virágról . . .

Juhász András a nép véréből sarjadt. Kicsinyablakos, szalmafedeles házában született. A nép a betyár erényeiben a saját erényeit magasztalta; büneiben, indulataiban a saját bűnét, indulatait ismerte meg. Az egyikért magasztalta nótás szavakkal, a másikért mentegette, elsíratta. Nem átkozta soha.

Kevély örömmel néztek utána, ha kese paripáján végigszárguldott a vadvirágos mezőkön. Pörge kalapjáról árvalányhaj borult a vállaira. Borjuszájás bő inge lobogott a szélben. Lovára terített tulipántos subáján ragyogott az aranyzsinórozás. Remekbe készült rézfokost hordott a kezében. Rámás eszímája szarában ezüsttel kivert pisztolyt tartott. Szemverés volt a nézése, babonázó a beszéde . . .

Mikor a „Vacsoravesztő“-csárdában rázendítették a vályogvető cigányok a friss ropogós eszímást, olyan táncot járt a Juhász András, hogy esodájára jártak. Ugy pöngött sarkantyuja, mint a citera muzsikája. Ha megunt a vigadást, a duhajkodást, szomorú nótát huzatot magának. A vig nótákért bort, a bánatosakért aranyat fizetett a cigányoknak,

— Ugy huzd a fülembe, cigány, hogy a szívemmel hallgathassam.

Igy szólt a parancsolat. Hát azok úgy huzták tudták a szokását. Ilyenkor rozsmaring volt a kezében, könyhullajtás a szemében . . . Talán arra a kicsinyablakos szalmafedeles házikóra gondolt, amelyben született? Oda szállt a lelke

abba a fehér, tiszta kis szobába, ahol inakönyv is volt a mestergerendán . . . Mindig halkabban, huzták a cigányok a betyár fülébe, hadd hallgassa, hadd itassa meg a szívét: édes szomorúsággal. Hadd teljék meg az a pohár csordulatig:

„Élet, élet betyár-élet,
Mivel vagyok adós néked?„

A csárda kapujához kötött kese belenyertett a nótába, élesen, kétségbeesetten fölriadt a betyár. Összerázkódott. Könyvtől ázott orcáját elfutotta a vér. Szemében fölgyladt az erő, a dac, a halálra szántság, a betyár-önérzet világa. Valami nagy, keserű szomjuság a vér után. Pisztolyt ragadt a kezébe és kirohant a csárdából. Ez az ember most keresztül tör lelkén azoknak, akik elfogni jöttek, ha száz lelkük van is. Két szál zsandár volt a közelben. Mintegy két-háromszáz lépésnyire álltak a csárdától egy tölgyfa alatt. Tanakodtak. Muzsikaszó mellett nehéz a betyárt kézrekeríteni. Szép asszony kell ahoz: tüzes szemű, csapodár . . .

Megoldta a betyár a lova kötőfék-jét és egy pillanat alatt lován termett.
— Kik vagytok kutyák?

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi cipő különlegességek nagy raktára.

Ifju barátaink! Tekintsétek ti is mostani összejöveteleket ugymint a nemzeti összetartás érzetének ápolására alkalmas időt és eszközt. — Szegény magyar hazánkban úgy is annyi széthúzó törekvés és ellentétes érdek igyekszik érvényesülni, hogy annak az új nemzedéknek, melynek kezébe hazánk jövőjének sorsa le van téve, új eszmékben, új törekvésekben kell élnie!

Ha a magyar állam polgárai a multban az összetartás ápolása helyett úgy felekezeti, mint politikai szempontból válaszfalakat igyekeztek emelni s a jövőbe nem látva, sokan csak ellenségeink malmára hajtották a vizet: ti okosabbak legyetek s az összetartás legyen jel-szavatok!

Erős elhatározással szilárd akarat szálljon szivetekbe s tegyetek itt a magyarság szívében erős fogadást arra nézve, hogy ép és erős testetekben lakó ép lelketeknek minden erőt és törekvéseit egyesült erővel fogjátok a magyar nemzet jövőjének munkálására felhasználni!

A magyar nemzet fiainak ez az együttes munkája még csak ideál. De Kossuth azt mondta, hogy az ifjuságé a jövő. Tehát ti tüzétek ki ezt az ideált törekvéseitek végcéljával, mert csak így derülhet hazánkra szebb jövő!

Barcsa János.

Politikai hírek.

Lázár Árpád öröke.

Saját tudósítónktól.

Budapest, május 19.

Alig mult el az Apponyi-ügy, máris egy másik személyi természetű incidens támadt. Lázár Árpád halálával megürült az egyik jegyzői állás, melyre a volt nemzeti párt *Hammersberg* Lászlót jelölte, mint akinek ehhez elsőbbségi joga van. Másfél év előtt ugyanis, mikor az egyik kormányparti jegyzői állás betöltetett, Apponyi mint házelnök *Hammersberg*et óhajtott, ellenben Széll miniszterelnök ezt az állást Szücs Pálnak ígérte oda. Szücs meg is választotta s Széll Kálmán kinyilatkoztatta, hogy az első üresedésnél maga is *Hammersberg*et fogja pártolni.

Az eset most elérkezett, de a régi szabadelvűek, akiket bántott az, hogy a volt nemzeti pártiak az újabb időben többször tartottak maguk között külön értekezleteket, *Hertelendy* Lászlót, a gróf *Csáky* Albin vejét jelölték jegyzőnek.

Ebből ma izgatott surlódások támadtak, melyek azonban nem azért fontosak, mintha azokból bonyodalmak támadhatnának, hanem azért, mert komoly figyelmeztetést tartalmaznak a volt nemzeti párti árnyalatra nézve, hogy ha a szabadelvűpárt keretében érvényesülni akarnak, akkor eddigi szeparatistikus modorukkal föl kell hagyniok.

Érdekes, hogy a függetlenségi-párt liberális elemei mind megegyeztek, hogy *Hertelendyre* fognak szavazni.

Ha tehát a két jegyzői jelölt felett szavazásra kerülne a dolog: akkor *Hertelendynek* óriási majoritása lenne.

Valószínű azonban, hogy Széll Kálmán ezeket az ellentéteket is el fogja simítani s remélhetőleg ez lesz az utolsó ilyen eset, ami a szabadelvű-párt belső egységét rázkódásoknak tehetné ki.

Erre mutat a miniszterelnöknek az az erőlyes kifejezése is, melyet ma tett, hogy semmiféle szeparatistikus mozgalmakat nem fog többé tűrni.

g. b.

— **Interpellációk az Apponyi ügyben.** *Ugron* Gábor és *Holló* Lajos értesüléseink szerint holnap interpellálni fognak az Apponyi ügyben. Apponyi igyekezett ugyan lebeszélni őket erről a szándékukról, de nem sikerült. *Ugron* és *Holló* már elő is jegyezték az Interpellációkat.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 19.

Az Apponyi szenzáció véget ért. A folyosókon már egyebekről beszélgetnek, így a jegyzőválasztásról, a mely a Lázár Árpád elhunytával lett akuttá. A *Hammersberg* és *Hertelendy* párt dul egymással és mivel, hogy két *Hertelendy* van és a lapok *Ferencet* emlegették jegyzőnek: tehát e *Ferenc* ma sorra járta a hírlapírókakat, hogy ő épen-séggel nem aspirál a jegyzői állásra, ellenben a László, a *Csáky* Albin gróf veje az igazi jelölt.

Volt azonban egy más szenzáció is, a *Pildner* *Ferenc* megjelenése. A jó derék *Pildneré*, a kinek már halála hírét költötték a lapok és ma friss egészségben jelent meg a folyosón, a hol mindenfelé üdvözölték.

Harsogott a szó a zsandárok felé. Az egyikük a mögé ugrott. De a másik nem ért rá. A betyár lőtt. Sohasem hibázó kezében — halál volt a fegyver. Most azonban a távolság miatt csak megsebesítette a zsandárt, aki lerokkadt. A másik eldobta a fegyverét és pardont kért. Nincs ma irgalom. A betyár vágatva közeledett a tölgyfához. Lövésre emelte a pisztolyát.

— Öreg édes anyám van otthon — könyörgött a zsandár.

Juhász *András* megsarkantyuzta a lovát és elvágatott a *Bakonyság* felé. Bő ingét lobogtatta a szél. Lovára dobott tulipántos subáján megragyogott az arany zsinórzás, *Pörge* kalapjáról vállaira hullott az árvaleányhaj, az aratók kevély örömmel néztek utána . . .

*
Juhász *András*, *Pisze* *Gáspár*, *Gölöncsér* *Vendel*, *Selyem* *Ferkó* és *Csillag* *Ambrus* együtt betyárkodtak. Bejárták *Somogyot*, *Zalát* és *Veszprém* megyét. Gyujtogatták, fosztogatták. Gyilkoltak is. Pogányul megsarcolták az utasokat, a vásárokat. Zsarolták a földbirtokosokat. Nem jártak együtt mindannyian. Csak ritkán kerültek össze. Akkor is viszálykodtak egymás között. *Juhász* *András*

egy dohányzaeszkó miatt agyonlőtte a *Piszet*.

— *Gazsi*, hoczi azt a zaeszkót. Add oda, de rögvést.

Gazsi rándított egyet a vállán:

— Nem a.

— De ha mondom . . . Vagy . . .

Pisze *Gáspár* hallgatott. Előbb lassan megtömté a pipáját, aztán hol a zaeszkóra nézett, hol pedig *Juhász* *Andrásra*. Végre nyugodtan eltette zaeszkóját, előbb azonban gondosan bekötötte és elégedetten a tenyerébe verte, megsimogatta.

— Hát nem adod, *Gazsi*?

— Nem a. Így szolt röviden és meg sem mozdult a helyéről, csak a szája szögletébe dugta a pipáját dacosan. *Juhász* is elhallgatott. *Pisze* ez alatt kovát és taplót kaparászott elő.

— Rá akarsz gyujtani, te *Gazsi*?

— Ühüm.

— No hát itt a tűz . . . És agyonlőtte a kenyeres pajtását. *Gazsinak* kiesett a pipa a szájából . . .

Juhász *András* is csunya véget ért; — állítólag — agyonverték valahol *Somogyban*. Egy szép menyecske okozta a vesztét: a szeretője . . . Az asszony fölgyujtatta *Juhász* *Andrással* egyik haragosának a házat. A tűz a szomszéd házat is elpusztította. A kárvallott gazdák

bosszút esküdtek a betyár ellen. Rálestek. Mikor ez éjszaka belopódzott az istállóba, megrohanták és agyonverték a betyárt. Szögletes fejű, alacsony, zömök alak volt. Lapos, széles homlokán nagy sebhelyek, forradások látszottak. Mikor a vallatásnál kérdezték az asszonyt, hogy:

— Ez-e a *Juhász* *András*?

Azt felelte, hogy nem ez.

— Hát ki ez? Mi a neve?

— A *Pisze* *Gazsi* ez, a cudar. A dohányzaeszkójában is benne van a neve. Hihihí . . . És röhögött. De egy szót sem szolt többet. Tíz évi börtönre ítélték. Akkor is nevetett: kárörvendőn, gonoszul:

— Mégsem ez volt az *András*. Jaj az szép volt erős volt . . . Így szolt.

Pedig bizony, *Juhász* *András* volt az. A nép nem hitte el, hogy az agyonütött betyár volt a *Juhász* *András*:

— Megmondta a *Vica*, hogy nam az, hát nem az. Ő tudja legjobban.

És tovább szötte fonta dalos regéit a betyár vakmerő kalandjairól, emberséges mivoltáról:

„Ha rabolt is a gazdagtól.

A szögényeknek adott abból . . .”

Igy szép, vonzó a betyárról való történet, amugy csak — igaz . . .

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a város házzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású — **MOLLITERGIN** — arcz s kézbőr finomító szépítő szerét, mely folyadék amig ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, harrásra nézve azokat jóval felülmulja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezét a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, a poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. — Egy üveg **MOLLITERGIN** ára 1 kor.

Volt egy negatív szenzáció is: a Visontai Samu megjelenése. Erről mindenkinek az jutott eszébe, hogy „mikor is lesz tehát az a Barta—Visontai párbaj?” Meg lesz e egyáltalán, vagy csak az unokáik verekszenek meg? Ezt kérdezték.

Mindezekből pedig látni tetszik, — hogy igen csendes szenzációk foglalkoztatták ma a honatyákat,

Várady Károly a ki ma elsőnek szólott a kvótához, szóba akarta hozni az Apponyi ügyet, de az elnök erélyes tiltakozására gyorsan leszerelt.

A hosszú szünet alatt tiz-husz képviselő maradt benn a terembe és gyönyörködve látésövezte a karzat hölgyeit, minek iolytán a hölgyek azt mondogatták: A képviselőházban érdekesebb a szünet, mint a tanácskozás.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, báró Fejérváry Géza.

Elnök megnyitja fél 11-kor az ülést és meleg szavakban emlékezik meg Lázár Árpád haláláról. Emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg. — A képviselőválasztás iránt és majdan a jegyzőválasztás tárgyában későbbben intézkedni fog.

A kvótabizottság.

Várady Károly szerint különböző árnyalatok vannak a szabadelvűpártban. — Sokat beszélnek most az Apponyi-afférről és az udvari bálon történekekről, a melyekről kétféle verzió kering.

Apponyi elnök: Ez nem tartozik a tárgyhöz, kérem a tárgynál maradni.

Várady: Igenis, ide tartozik a kvótabizottság!

Elnök: Elvárhatom a képviselő-urtól hogy épen ebben a tárgyan elfogadja a figyelmeztetésemet. (Helyeslés jobbról.)

Ugron Gábor: Igaza van Várady-nak nem lehet a királylyal trafikálni a parlament háta mögött.

Széll Kálmán miniszterelnök: Szó sincs erről.

Ugron Gábor: Véget kell vetni már az intrikáknak.

Várady Károly: Az elnök ismételt intésére nem folytatja a dolgot, de elvárja, hogy felvilágosítást fog adni Apponyi erről az ügyről.

Ezután az államhivatalnoki deputáció előtt mondott miniszterelnöki beszédet kritizálja.

Gabányi Miklós: Nem vagyunk határozatképesek.

Elnök megszámlálhatja a jelenlevőket és konstatálja, hogy a ház határozatképes.

Várady Károly szerint a kvótát nem szabad emelni. Mégis a kvótabizottságok a parlamentek hozzájárulása nélkül emelték a kvótát és a király — szerinte — törvény ellenére így döntött.

Kubik Béla: Mit szól hozzá miniszterelnök ur?

Széll Kálmán miniszterelnök: A törvény értelmében.

Várady Károly hivatkozik Horánszky Nándorra, a ki fényesen bizonyította, hogy a kvótát nem emelhetjük. Hosszasan olvastat idevágó tanulmányokat, de senki sem hallgatja.

Kijelenti végül, hogy nem fogadja el a kvótabizottság megválasztására vonatkozó határozati javaslatot.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

Okolicsányi László: A magyar állam szuverenitásában meg van csonkítva, —

mert a hadsereg felett nem rendelkezhetik, szorosan összefügg ez a kvótával, mert a míg egyrészt jogainkat nem kapjuk meg, másrészt anyagi terheinket emelik. Kárhóztatja a kormányt azért, mert a katonai kérdéseket a ház elé hozta, ez okozta a mai helyzetet, nem pedig az ellenzék, mint azt a miniszterelnök a tisztviselők deputációjának mondta A mi a passzív rezisztenciát illeti, erre van egy nagy, hatalmas példánk, — az 1898 után bekövetkezett idők, a mikor a nemzet passzív rezisztenciája hatalmas fegyver volt, mert evvel szerezte vissza majdnem összes 48-as jogait. A hadseregről szól ezután és nagyon sajnálja, hogy a magyarság nincs nagyobb számban képviselve a hadseregben,

Gabányi Miklós: Ne beszélj, látod a kormány leköszönt. Nincs itt egy se, legalább a kötelességét teljesítette. (Derűtség.)

Okolicsányi: A magyar hadseregben a magyar tiszteknek ki kellene szorítani az idegen elemet.

Az elnöki helyet Dániel Gábor foglalja el.

Okolicsányi tovább beszélt az ülés végéig a kvótajavaslat ellen.

EGYHAZ és ISKOLA.

Liberate libros.

Irta: ifj. Rácz Lajos.

A kollégium szentelt falai közt gyülesezik egyházkerületünk képviselete. Az atyák, a kerületnek egyházi és iskolai ügyekben hiv és buzgó istápolói. Tudjuk, hogy e közgyűlésen alapos tárgyalás alá fog kerülni a főiskolai könyvtár, az ország egyik legnagyobb, legbecsebb könyvtárának ügye is. És amiközben várjuk, mennyi valósul meg a tervezett reformokból, fülünkbe csendül az ige, mely ma általános a világon: Liberate libros! Szabadítsátok fel a könyveket!

Panaszkodunk gyakorta, hogy ősi főiskolánknak egykori szelleme ma csak alig-alig él már az utódokban. Hazaszeret, jó erkölcs, világos tudás: ez a hármasság láng lobogott, messze küldve áldott sugarait valaha itten! Ma is lobog a régi tűz, de fénye, melege bágyad, lankad. Hová lett az a régi szellem, hol keressük, sokszor elgondolkozom. És megtaláltam. Meg van ma is, ott a szentelt falak közt, hatalmas vasajtók, nehéz vasrudakkal és zárossal őrzik — az *anyakönyvtárban!*

Amikor megálltam ottan — ottan százezer könyvek sorai között, a falakról felém hajoltak a régi nagy tanárok képei, úgy tetszett nekem, hogy szólnak hozzám: *miért nem jártok a mi utainkon?! Nem azért hordtuk össze az emberi szellem kincseit, hogy megülje a por, hanem, hogy tinétek!*

És a könyvek, szoros, magas polcokba igazva fájdalmasan zizegnek: *Odakünn a szabadság napja ragyog, miért tartotok bennünket rabságba?! Szabadítsátok ki innét és mi szárnyakat adunk nektek a röpülésre, mert az örök tudás lelke él mibennünk. . .*

Busan hagytam el mindenkor a

könyvek, hiv barátaim szomorú börtönét. És most eszembe jutva suttagásuk, hangos szóval adom át kérésüket azoknak, akiket megillet:

Atyák! Liberate libros!

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tegnap folytatta tanácskozását Kiss Áron püspök elnöklété alatt. A K. Kiss József nyugdíjazása által a debreceni ref. főiskolában megüresedett fizikai tanszéket nem töltötték be, hanem elhatározták, hogy segédtanárt alkalmaznak e helyen. Az ujjonnan szervezett földrajz történelmi tanszékre öt jelölt közül, szótebséggel Szabó Márton szászsebesi tanárt választották meg. Ezután folytatták a zsinat elé kerülő egyházi törvénytervezetnek egyes szakaszait. Kimondták, hogy a presbiteriumokban a jogi és hittanszaki akadémiák és középiskolák annyi számú taggal képviseltetendők, mint a tanítókarok. Megállapították, hogy stola alatt csak a keresztes és esketési díjak érteendő. Végül elhatározták hogy az egyházi adó meghatározás jogát minden egyházközség számára fentartják. Dr. Karsa István aki 20 évig volt jogtanár a debreceni akadémiában nyugdíjazását kérte. A közgyűlés a kiváló tudós érdemeinek elismerése mellett teljesíti a kérelmet s a magánjogi tanszékre a jövő évre pályázatot hirdet.

A főiskolai Magyar Irodalmi Társulat és Olvasó Egyesület tegnap d. u. 6 órakor népes rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a budapesti diák kongresszusra kiküldött, képviselők számoltak be a kongresszuson történekekről *Milotay* István részletes ismertetést adott a kongresszusról. Az ifjusági gyűlések *Görömbey* Péter indítványára bizalmat és köszönetet szavaztak képviselőiknek. Nagy Sándor Sárospatak és Debrecen kiküldötteinek hazafias indítványait ismertette melyek Rákóczi hamvainak hazahozatalát célozzák. Ezután Nagy Mihály a Vidéki Főiskolák Országos Szövetségéről tett jelentést és indítványozta, hogy a debreceni akadémiái polgárság is fogadja el a vidéki kongresszusi tagok határozatát, mely Debrecen képviselőit V. F. O. Sz. alapszabályainak kidolgozásával és a Debrecenben október hóban tartandó kongresszus előkészítésével megbizta.

Az ifjusági gyűlések úgy Nagy Sándor, mint Nagy Mihály indítványait egyhangulag elfogadta s a gyűlés e tárgyan az összes főiskolákat átiratban keresi meg, melyben esatlakozásra és együttműködésre szólítja fel azokat.

A kerületi tornaverseny.

1200 diák Debrecenben.

— május 20.

A holnap. áldozó csütörtök ünnepén és pénteken lefolyó kerületi tornaversenyek ifju vendégei már ma este megérkeznek Debrecenbe.

Boldogsággal telik el szívünk, ha a nemzet zsenge reményeire, a jövő nézedékre nézünk s a magyarság elkövetkező idejéről álmodunk.

Isten hozta a fiatalságot és Debrecen városába!

Petőfi kételkedését némitsuk el és itt üdvözölve a nemzet virágát, kiáltunk igaz hittel

Lesz majd gyümölcs a fán, melynek van virága!

Ismerkedő est.

A debreceni tanári kör a tornaverseny alkalmából városunkba tanárok tiszteletére társas vacsorát rendez az *Angol királynőben*. — Ez összejövetel alkalmul akar szolgálni, hogy azok a tanárok, akik a versenyző diákok felügyeletére nincsenek lekötve, megismerkedjenek helybeli kártársaikkal és hogy előleges tájékozódást szerezhessenek a tornaverseny apróbb részleteiről is.

Az ismerkedő vacsora ma, szerdán este 8 órakor kezdődik és erre a helybeli valamint vidéki tanárokat ez uton is meghívja a tanári kar elnöksége.

Kik jönnek?

Összesen 22 iskola növendékei érkeznek a mai nap folyamán Debrecenbe. Ezek közül a *lugosi* állam főgimn. 21 tanulója és 2 tanára már tegnap délután *Miskolc* 35 tanulója és 8 tanára tegnap este megérkezett. *Erzsébetfalva* és *Déva* ma hajnalban jött meg, a többi pedig ma délután 3 óra 29 perckor érkezik, a *Désiek* kivételével, kik holnap reggel 5 órakor lesznek itt.

Jön pedig a következő 22 iskola:

1. **Hód-mező-Vásárhely** ev. ref. főgimn. 26 tanuló, 2 tanár.
2. **Kisujszállás**, ev. ref. főgimn. 30 tanuló, 2 tanár.
3. **Mezőtur**, ev. ref. főgimn. 32 tanuló, 3 tanár.
4. **Sárospatak**, állami tanítóképző, 30 tanuló, 3 tanár.
5. **Békés**, ev. ref. főgimn. 36 tanuló, 4 tanár.
6. **Sárospatak**, ev. ref. főgimn. 50 tanuló, 3 tanár.
7. **Nagyvárad**, állami főreál. 28 tan. 2 tanár.
8. **B.-Csaba**, ág. ev. főgimn. 44 tanuló 4 tanár.
9. **Erzsébetváros**, áll. főgimn. 35 tanuló, 2 tanár.
10. **Szarvas**, ág. ev. főgimn. 46 tan. 3 tanár.
11. **Lugos**, áll. főgimn. 21 tanuló, 2 tanár.
12. **Déva**, áll. tanítóképző. 36 tanuló 3 tanár.
13. **Nagy-Károly**, főgimn. 42 tanuló, 3 tanár.
14. **Nagy-Szeben**, áll. főgimn. 35 tan. 2 tanár.
15. **Belényes**, főgimn. 22 tanuló, 2 tanár.
16. **Nyíregyháza**, főgimn. 35 tanuló, 5 tanár.
17. **Sepsi-Szent-György**, főgimn. 32 tanuló, 4 tanár.
18. **Szentes**, áll. főgim. 30 tanuló 2 tanár.
19. **Kolozsvár**, ev. ref. főgimn. 26 tanuló 2 tanár.
20. **Arad**, áll. főreál. 26 tanuló, 3. tanár.
21. **Miskolc**, ev. ref. főgimn. 35 tan. 8 tanár.
22. **Deés**, áll. főgimn. 22 tanuló, 1 tanár.

Összesen tehát 22 vidéki tanintézet 711 tanulója és 66 tanára vesz részt a kerületi tornaversenyen. — Ehez járul a helybeli 5 tanintézet 507 tanulója és 29 tanára. Végeredmény: 1218 tanuló és 95 tanár.

Szállás és étkezés.

A vidékről érkező 777 vendég az ev. ref. kollégiumban, a főreáliskolában, a róm. kath. főgimnáziumban, a róm.

kath. elemi iskolában, a tanító-árvaházban és a kereskedelmi akadémiában kap szállást.

Étkezni az Arany Bika, Angol királynő, Debrecen szálló, Dréher-sörresarnok Korona-vendéglő, Margit-fürdő és vasuti vendéglő helyiségeiben fognak.

És pedig:

Szállás.

A kollégiumban: Hódmező-Vásárhely, Kisujszállás, Mezőtur, Sárospatak tan. képz. és főgimn., Békés.

A főreáliskolában: (Hatvan-utca 44.) Nagyvárad, B.-Csaba, Erzsébetváros, Déva, Szarvas, Lugos.

A róm. kath. főgimnáziumban. (Szent Anna-utca.) Nagy Károly, Nagy-Szeben, Belényes.

A róm. kath. elemi iskolában: (Varga-utca 4.) Nyíregyháza, Sepsi Szt.-György Kolozsvár, Szentes, Arad.

A tanító-árvaházban (Simonyi-ut): Miskolc.

A keresk. akadémiában (Piac-utca 8.) Deés.

Étkezés.

Arany-Bika (reggeli 7, ebéd 12 óra, vacsora 7 és fél után.) Kisujszállás, Mezőtur, Sárospatak, Békés, Nagyvárad, B.-Csaba, Erzsébetváros, Déva, Szarvas.

Angol Királynő (reggeli 7, ebéd 12, vacsora 7 óra után): Nyíregyháza, Arad.

Dréher sörresarnok (reggeli 7, ebéd fél 12, vacsora 7 óra után.) Kolozsvár, Sepsi-Szent-György.

Debrecen szálló (reggeli 7, ebéd 12, vacsora 7 után.) Hódmező-Vásárhely, Lugos, Deés.

Korona vendéglő (Csapó-utca, reggeli 7, ebéd 12 ó., vacsora 7 után.) Szentes.

Margit fürdő (reggeli 7, ebéd 12 ó., vacsora 7 után): Miskolc.

Vasuti állomás vendéglője reggeli 7, ebéd 12 ó., vacsora 7 után). Nagy-Károly, Nagy-Szeben, Belényes.

A tornaverseny csoportbíráihoz. A rendezőbizottság elnöksége felkéri a csoportbíró urakat, hogy a mai főpróbára esti 6 órára a sporttéren megjelenjenek, hogy mindegyiknek a működési helye kijelölhető legyen. Csak ez biztosíthatja a versenynek gyors és zavartalan lefolyását.

H I R E K.

N a p l ő.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap tíz óra napon d. e 9—12-ig.

Május 21—22, Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22, A város Rákóczi-ünnepe.

Junius 4, Keresk. és iparkamara közgyűlése.

Junius 6. A közigazgatási tanfolyam hallgatók nyári táncmulatsága a nagyerdei vígadóban.

Pünkösdi vásár a magyar nép készítményeiből.

Megáldotta az isten mindenféle tehetséggel ezt a magyar népet. Kaszát, kardot, kalapácsot, furó-faragó-szövő-fonó-szerszámot senki nem forgat ügye sebben nála, földje is áldott: mégis az elmúlt esztendőben 175.000 magyar honos vitorlázott át a tengeren, hogy csak ezt az egy kivándorlási utat említsük. Meg kell dobni a szívünknek és

meg kell ijedni a lelkiismeretünknek ez adat láttára.

És elő kell venni minden eszközt, ha még oly csekély eredményt ígér is az, elő kell venni és ki kell próbálni: sok kicsi sokra megy.

Ezt a szívdobbanást, a lelkiismeretnek ezt a megdöbbenést tükrözteti vissza a debreceni iparkamara jóakaratu cselekedete, mely pünkösdi vásárt készül rendezni tisztán a debreceni kamarai kerület cikkeiből és pedig tisztán népipari cikkeiből.

Az első hirre, melyet a kamara szétküldött kerületébe a tervről, a bizalom és reménykedés örömevel sereglettek a kamarához a jelentkezők, elhagyatott szegény vármegyék és községek háziipari telepei, iparfejlesztő bizottságok, nőegyletek, melyek azokon az elhagyatott helyeken istápolják és erejükhöz mérten segítik a nép iparát.

Megörvendeztetni őket a remény, hogy egy szélesebb alpra fektetett rendszeres iparfejlesztő munka indul meg, mely alulról indul ki s a legegyszerűbb honi iparcikkek propagálását tüzi ki feladatának.

Ha ez a rendszer beválnék, ha például Debrecen városának hazafias uri közönsége is felkarolná azt és ha rendszeressé válnék az ismerkedés, az összeköttetés a termelő és fogyasztó, ugyszintén közvetítő között: hány magyar kunyhóba költöznék be a munka, hány magyar kéz nyulna a kivándorlási bot helyett a munkaeszközhöz?

Hajdumegye népe küldi gyönyörű szalmafonásait, kalapokat, disztárgyakat, remek agyag-edényeket (parasztmajolikákat), nádudvari fonásokat, Beregmegye az agyagipari készítményeket, Szatmár a népszövéseket, Nagybánya a gyékény és sasfonásokat, ezenkívül szövött dolgokat, Felsőbánya gyönyörű csipkéit, — Máramaros szövő és hímző-iparának cikkeit, a szép szőnyegeteket, szőtteket, — katrincákat, stb. ezenkívül háztartási és díszfaragásait, — Ugoesa a kerti székeket és fonott butorokat, kosarakat mindenféle fajban.

Mindez itt lesz Debrecenben, a kamara állandó iparmúzeuma, szeretettel öleli falai közé a magyar nép egyszerű és mégis gyönyörű munkáit s a kik ezeket készítették, sóvárogva várják odahaza hogy a hatalmas debreceni testvérek milyen szívvél fogadják azokat.

Azt hisszük, előre megmondhatjuk: hazafias jó szívvél.

Ezenfelül pedig azzal az okossággal mely e közkeletű hasznos cikkeket nemcsak magyarságunknál, — de értéküknél fogva is beajánlja minden háztartás szíveslátásába.

A kamara pünkösdi vásárja jövő kedden nyílik meg s szombat estig marad nyitva.

Kiki készüljön ez uttörő kiállítás megtekintésére.

Vendéglátás.

A ki nem tud arabusul,
Ne beszéljen arabusul.

Az ország szabad királyi városainak polgármestereit vendégül látta a város.

Kétség nélkül mindenki elhíheti, hogy a város urainak vendégszeretete esorbátlan. De már a mi a vendéglátás művészetét illeti, ebben bizonyontár ez idő szerint a hivatalos Debrecen.

Tessék elgondolni, hogy mindössze husz uri ember volt a város vendége s a vendéglátás körül mégis akkora volt a

fejtetlenség, tapintatlanság és figyelmetlenség, mintha legalább ezer vendég szakadt volna a hivatalos város nyakába.

Vasárnap este a gyorsvonaton jöttek a vendégek. Előzetesen egyetlen sornyi értesítést sem kaptak. Nem ismerték a vendéglátás előrajzát; nem tudták, hová szállnak, lesz-e szobájuk s miféle vendégszeretet vár rájuk.

Ahogy kiszálltak, ügyesebb magyarok Thaly Kálmánt ünnepelték és éljeneztek és a polgármesterek csak ügyelbajjal tudtak annyira összeverődni, hogy bejutottak a Bika elé.

Itt aztán a harsány hangú portás kikiáltotta az első hiradást:

— Két-két ur száll egy szobába!

Az urak külön szobát óhajtottak. De a maguk pénzéért se kaptak.

Következett az ismerkedési est.

Előkelő urak szerettek volna csatlakozni a társasághoz.

De egyik tanácsos azt kérdezte tőlük:

— Meg vagytok hiva?

Erre a vidéki polgármesterek java részének régi barátai — menekültek.

Az ismerkedési estre a városból a hivatalbélieken kívül egy lélek se ment el.

Az ugynevezett diszlokoma is elemesen kidugódott a Dobosba, kisvasuton, esőben, hidegben.

Szóval a város közönsége nem jutott hozzá, hogy a vidéki polgármestereket színről-szinre tisztelhesse, ünnepelhesse.

A nemzeti zászlók megtették kötelességüket, most már be volnának vonhatók, ha nem következnek a tornászó diákok ideseregése s a város Rákóczi-ünnepé.

A zászlók tehát tovább loboghatnak.

Az ország polgármesterei esztendőre Nagyváradon gyűlnek össze. Micsoda fényes, lelkes, zajos vendéglátás lesz az, előre elképzelni is bajos! . . .

De akkor szent hogy a polgármestereknek ismét eszükbe jut majd Debrecen!

*** Polgármesterek a Hortobágyon.** A vidéki városok polgármesterei tegnap kirándultak a Hortobágyi pusztára. Kora reggel volt az indulás s több mint harminc női és férfi tagból álló előkelő társaság gyűlt össze a fenséges pusztamegtekintésére. A hortobágyi állomáson Király Gyula gazdasági tanácsos fogadta és üdvözölte a vendégeket s a Mátán elköltött reggeli után megkezdődött a hortobágyi sétakocsizás. Megtekintették vendégeink a törzsgulyát, a csikóméneseket, tenyész gulyát, a cifra méneseket, tinó gulyát, juhnyájakat, ököresordákat, a városi törzsménest stb. — bemutatták a pányvavetést s mindehez Farkas Bertó bátyánk és Markovics ménesmester szolgáltak szakszerű és kimerítő magyarázatokkal. — A hortobágyi csárdában elköltött ebéd alkalmával számos felköszöntő hangzott el. Kovács József polgármester a vendégekre, Weifert György verseci polgármester pedig a hölgyekre emelte poharát. Zechmeister Károly köszönő tószta után beszélt még Kada Elek, Bernády György és Institoris Kálmán. A jókedvű társaság talán még most is együtt ülne, ha a

prüsszögő hortobágyi vicinális hívogató füttye asztalt nem bontott volna. Ezzel a vidéki polgármesterek debreceni gyűlése véget ért s a legtöbben már el is utaztak városunkból.

*** A város Rákóczi-ünnepé.** Az e hó 22-ikén rendezendő Rákóczi ünnep előkészületei széles mederben folynak. Ha az idő kedvezne egy kicsit az ünnepnek, illetve ha eső nem lesz, akkor az ünnep kiemelkedő pontját, a városi diszgyűlést a városháza udvarán tartanák meg. Az elnöki emelvény díszes sátor alatt lesz elhelyezve, — a melyet művészi módon Gyöngyössy K. Viktor fog összeállítani. A városi tanács vezető tagjai díszmagyarban jelennek meg a közgyűlésen, melyen Thaly Kálmán fog mondani emlékbeszédet. Az ünnepi diszgyűlésre kedves hazafias emlékként szolgáló jelvényeket bocsájtanak ki, a melyeknek a rendfentartás érdekében fontos szerep jut a diszgyűlésen, a mennyiben a városháza udvarára csak jelvénynyel lehet bejutni. A díszesebb jelvény ára 1 korona, a kisebb jelvényé 50 fillér lesz.

*** Kamarai tanácskozások.** A keresk. és iparkamara, tekintettel a pünkösdi ünnepeket megelőző hét mozgalmas voltára. az iparosoknak és kereskedőknek ezidőben való élénkebb elfoglaltságára, közgyűlését a pünkösdi ünnepet követő hét csütörtökre, jun. 4-ikére tűzte ki, — A legutóbbi napokban a kamara bizottsági és szaktanácsokat folytatott a közgyűlési tárgyak előkészítése végett. Így letárgyalta a cheque-törvényről kidolgozott tervezetet s a legközelebbi időben a nemzetközi vasuti egyezményt letárgyalja. — A kamarai iroda belső tevékenységét ezidő szerint leginkább a pünkösdi vásárkiállítás foglalja le, mely 26-án d. e. 10 órakor nyílik meg s nyitva lesz 30-án estig. Erről lapunk más helyén szólunk tüzetesebben.

*** Thaly Kálmán és a Komáromi ház emléktáblája.** Thaly Kálmán mikor meghallotta a Csokonai-körnek a Komáromi ház megjelölésére vonatkozó szándékát, kifejezte azt az óhaját, hogy szeretné elolvasni a felirat szövegét. A Csokonai-kör most a legnagyobb készséggel mutatta be a nagy tudósnak nemcsak a szöveget, hanem a tervrajzot is. — Thaly Kálmán a legbehatóbb kritika alá fogta először is az emléktábla tervrajzát, melynek kompozíciója megnyerte tetszését, de a melynek apró részletein sok apró változtatást kívánna, hogy a kuruc alak, a kuruc zászló, kuruc ruházat, mindebben megfeleljen a korhűségnek, a nagy idők emlékének. — Tóth András a tervező szobrász annyival inkább felhasználhatja ezeket a szakszerű megjegyzéseket, melyek a nagy tudósnak rendkívül széleskörű ismereteiről tanuskodnak, mert még Fadrusz, s nagy mester is kitűnő hasznát vette a pozsonyi Mária Terézia-szobor alkotásakor Thaly Kálmán utbaigazításainak. — Az érdemes tudós aztán a szöveget vizsgálta meg, melyet kiegészített

és helyesbített. A felirat körülbelül így fog hangzani . . .

„A Debrecen történetében oly nevezetes Komáromi Csipkés-család e házában folytak a szatmári békét előkészítő tárgyalások egy részt báró Károlyi Sándor, Rákóczi Ferenc főtábornoka s megbízottja, másrészt gróf Pálffy János császári tábornagy és Locher udvari haditanácsos, királyi meghatalmazottak között. Ugyanitt tette le Károlyi a hűségesküt 1711. márc. 14-én.

A Rákóczi-szabadságharc kezdetének kétszázadik forduló évében, 1903-ban, a nagy történeti események emlékére megjelölte — a Csokonai kör.“

*** Ebéd az ev. ref. püspöknél.** Kiss Áron ev. ref. püspök ma délben ebédet ad az egyházkerületen megjelent egyházi kiválóságok tiszteletére. Az ebéden jelen lesznek Tisza István gróf és Thaly Kálmán is.

*** Esküvő.** Fényes esküvő lesz e hónap 27-én. A város egyik igen kedves és szeretetreméltó leányának Enker Margit kisasszonynak esküszik örök hűséget Gránosz Samu nyiregyházi földbirtokos. Az esküvő délután fél ötkor lesz a Simonyi-ut 15. számú nyaralóban.

*** Vidéki hírlapírók közgyűlése.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége pünkösdi vasárnapján, május 31-én tartja évi rendes közgyűlését. — A közgyűlés Budapesten lesz, az Otthon hírlapíró-kör termében. A közgyűlés után este 8 órakor társas vacsora lesz, melyet a V. H. O. Sz. a szakírók egyesületével együtt rendez. Jelentkezhetni legkésőbb május 24-ig kell Szegeden a V. H. O. Sz. elnökségénél.

*** Ügyészségi megbízott.** Plósz Sándor igazságügyminiszter Gébert József drt, a debreceni kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt a debreceni kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

*** Egy fok meleg.** A szegedi időjós megint igazat jövendölt. Tegnapelőtt este lehült a levegő s tegnap hajnalban a hőmérő egy fokon szállott le. Hogy se fagy, se dér nem volt a mi környékünkön, azt csak a nagy szélviharnak köszönhetjük, de az ország más részén bizonyára fagyok is voltak.

*** Cégváltozás.** A piacunkon évek óta fennálló Szentkirályi Tivadar-féle díszműáru üzlet a napokban céget változtat, a mennyiben azt a jelenlegi tulajdonos átadja. Az új tulajdonosok Laczkó Géza budapesti lakos és Borsos Kata urhölgy lesznek, a kik pár nap múlva már be is jegyzik cégüket az illetékes helyen.

*** Megnyiták az óvodák.** Március hó nap közepétől kezdve egész mostanig uralkodott Debrecenben a gyermekek között a vörheny és a kanyaró, mely betegségek ugyan enyhe lefolyásuak voltak de nagy számban fordultak elő. E miatt az összes debreceni óvodákat, illetve gyermekmenhelyeket be kellett zárni. — Majdnem két hónapon keresztül voltak bezárva az óvodák, míg tegnap dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelentése meghozta az örvendetes hírt a polgármesteri hivatalhoz, hogy a vörheny és kanyaró megszűnt a város területén s így az összes óvodák megnyithatók. Az óvodákat holnap e hónap 21-én meg is nyitják mind a város területén.

* **Rákóczi ünnep az izr. iskolában.** A Kápolnás utcai izr. elemi iskolában május 22-én reggel tartják az intézet növendékei Rákóczi ünnepét. A kegyeletes ünnepszeg tárgysorozata a következő:

1. Megnyitó beszéd tartja Kuthi Zsigmond igazgató. 2. II. Rákóczi Ferenc, írta és felolvassa Brief Ilona tanítónő. 3. A növendékek szavaltatai: Popper Ferenc: Hajdanta. Burger Lajos: A magyar zászló. Hegedüs Endre: Mikor imádkoztok. Burger Miklós: Sirva irt levelem. Boros Miklós: Mikes Kelemen. Balkányi Pál: Honfidal. Klein Ede: Rákóczi. Freund Erzsébet: Szent sir. Bion Aranka: A marmora tenger. Szántó Magda: Hej Rákóczi, Bercsényi. Reichmann Edit: Hej Rákóczi. Burger Erzsébet: Rákóczi. Goldstein Helén: Rákóczi nóta. Róth Irén: Rákóczi. Mandelbaum Ilona: Bujdosó. Az egyes szavallati számok között hazafias dalokat énekelnek a növendékek, s az ünnepet a Szózatral zárják be. Az igazgatóság ez uton is felhívja a szülők és érdeklődők figyelmét a hazafias ünnepre.

* **Vissza a börtönbe.** Kutyaából nem lesz szalonba, ennek a közmondásnak az igazságát megerősítette Nagy Kálmán életfolyása. Nagy Kálmánra ugyanis Debrecen egyáltalán nem lehet büszke. Számtalan büntetésel mélyen terheli a lelkiismeretét s csak a múlt év vége felé bocsájtották szabadon a szamosújvári börtönből, a hol 3 évet töltött szándékos emberölésért. Hanem a fogházban példás magaviseletet tanúsított s ezért 8 hónappal előbb bocsájtották szabadon, mint rendes körülmények közt. — A feltételes szabadságot azonban nem nagyon becsülte meg Nagy Kálmán s megint tilosba tévedt. Lopást követett el s miután rajta vesztett letartóztatták s a törvény értelmében visszazárást Szamosújvárra, a hol most utána kell bűnhődnie a feltételes elengedett 8 hónapot is.

* **Öngyilkos cselédleány.** A reménytelen szerelem újra öngyilkosságba kergetett egy cselédleányt. Végül Julianna Csap-utca 40-ik számú házában lakó cseléd tegnap este gyufaoldatot ivott, mert hűtlen lett hozzá a kedvese. Haldokolva szállították be a kórházba.

* **Tolvaj cseléd.** Özv. Pozsgai Lajosné József kir. herceg u. 8 szám alatti lakos feljelentette a cselédjét, hogy lopott tőle. Bekecs Lidiánál házkutatást tartott a rendőrség s a lopott holmikat meg is lelték nála. Az ügyet átteszik a bírósághoz.

x **A hidegvizgyógyintézet** a nagyerdői fürdőben már megnyitott ugyanott mindenféle gyógyfürdők előállítását.

x **Cseresznye** ugyiszinte cukorborsó és másféle zöldség neműt legolcsóbban szállít utánvételt mellett 5 kilótól felfelé a Culot M. féle gazdálkodás Gőrzben.

x **A tisztelt olvasó közönség** figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

TÁVIRATOK.

A horvát lázongások.

Eszék, május 19. A mohácsi csendőr szárnyparancsnokság Jenőfalván az eszéki Dunahíd tulsó oldalán a Dokji-Miholjással szemben a Dráva tulsó partján határ-expirurákat állított fel.

Zágráb, május 19. Tegnap este 9 óra után egy paraszt az államvasutak teni üzletvezetősége új palotájának áll-

ványaira felmászott és eltávolította az ott levő magyar felirat betűit. Miután leszállt a csendőrség elfogta őt. Mindenekelőtt kényszerítették, hogy a betűket visszategye helyükre, azután fogságba vetették. Gracínában tegnap tüntető parasztok és csendőrök között összeütközés történt, melynek folyamán a csendőrök fegyverüket használták és 2 parasztot megsebesítettek. Midőn a parasztok még mindig ellenszegültek, dzsidásokat rekviráltak, mire helyreállott a nyugalom.

Fiume, május 19. A nép mindenütt itt és a környéken zavarog, leszakítják a magyar feliratú érmeket, bemocskolják a magyar színeket viselő táblákat.

Zágráb, május 19. Itt ma nagy tüntetések közt nyilvánosan elégették a horvát bán arcképét.

Martusicca, május 19. Itt beakart a forrongó tömeg a vesztegár alá helyezett intézetbe hatolni, de a katonaság ebben meggátolta.

Cirkvenica, május 19. Itt is zavargások vannak, a porta ablakait betörte a tömeg.

Zengh, május 19. Itt az összes magyar táblákat összetörték, a portán és a dohánygyárban az ablakokat bezúrták, a kamarai elnök kerítését lerombolták. *Két rendőrt súlyosan megsebesített a tömeg.*

Az új bolgár kormány.

Szófia, május 19. A bolgár távirati ügynökség jelentése: Az új kormányt a következőleg alakították meg: elnökség és külügy — Petrov tartalékos tábornok, belügy — Petkov D., igazságügy — dr. Ghenadiev, közoktatás — Sismanov tanár, pénzügy — Manusev, a mezőgazdasági pénztárak igazgatója, hadügy — Savov ezredes, közmunka és ideiglenes kereskedelem — Popov B. K.

Gabona tözsde.

Budapest, máj. 19. Buzakinál mérsékelt vételkedv javult, Kedvező irányzat mellett 25,000 lmetermázsa került forgalomba 2 és fél — 5 fillérrig drágább áron. Egyébb gabonanevek kedvezők. Idő: esős.

Buza áprilisra	7.70—71.
„ májusra	7.44—45.
„ októberre	6.48—49.
Rozs áprilisra	5.94—95.
„ októberre	5.50—51.
Zab áprilisra	6.44—45.
„ októberre	6.44—45.
Tengeri májusra	6.47—48
„ júliusra	6.39—40
Repce augusztusra	12.45—55

LEGÚJABB.

Diszszemle a Vérmezőn. Tegnap folyt le a diszszemle a vérmezőn, a hol a király óriási közönség előtt szemlét tartott a budapesti helyőrség fölött. Borongós hűvös idő volt, de szerencsére az eső nem esett s így a szemle a szokott pompával folyt le. A téparancsnokság alkalmas helyen tribünt állított fel, a hol csak belépőjeggyel lehetett helyet foglalni. A katonai csapatok fél 8 órakor kezdtek sorakozni s 8 órakor az összes helyőrség sorakozva volt. A tribünön megjelent Fejérváry Géza honvédmíniszter. Gromon Dezső államtitkár. A katonaság négy oszlopban állott fel Lobkoviez Rudolf herceg hadtestparancsnok vezénylete alatt. Egy oszlopban voltak több 1000

összeállított lovasok, a Ludovika Akadémia növendékei, a közös hadseregbeli növendékek az első honvéd gyalogezred a 44, 69 ezredek a 24 vadász és 7 utász ezredek. A második oszlopban voltak a 23, 68, 32 és 66 ezredek két zászlóalj vartüzér s az egészségügyi csapatok. A harmadik oszlopban a 10, 11 és 12 hadosztály tüzérség, a 4-ik hadtesttüzérség. A negyedik oszlopban pedig a 16-os huszárok, szekereszököntések s a 4-ik vonatosztály volt 12 kocsival felállítva. 9 órakor a kürtös háromszoros trombitaszóval jelezte a király érkezését. A király sötét pejlóvon jött. Vele voltak Augustus kir. hercegasszony nyitott udvari hintón s a kocsiiban Szilágyi grófné mellette, a kísérelésen pedig József Ferenc és József Ágost kir. herceg. A Gotterhalte hangjai mellett állott fel a király és kísérete s rögtön megkezdődött a csapatok elvonulása. A gyönyörű látvány után a király maga köré gyűjtötte a parancsnokokat s megelégedésének adott kifejezést a látottak felett. Távozóban a közönség megéljenze a királyt.

A kolozsvári Rákóczi ünnep rendkívüli fényvel és pompával fog lefolyni. Az ünnepet megelőzőleg e hónap 23-án kivilágítják a várost és közzene lesz. — Másnap a fellobogózott és kidiszított város lakossága istentisztelet után a Mátyás szobor elé vonul, a hol Kun Béla nyitja meg az ünnepet, az ünnepi szónok pedig Hock János lesz. A műsorban részt vesznek Melha Tibor a budapesti egyetemi ifjuság nevében, Thury Elemér a nemzeti színház tagja, az összes kolozsvári dalárdák. Innen a városi viadóra vonulnak, ahol Beldi Ákos gróf főispán elnöklésével diszkörgyűlés lesz. Az ünnepi beszédet Márki Sándor egyetemi tanár mondja. — Délután az egyetemi polgárság tart diszkörgyűlést, — a melyen beszélni fog Bedőházy János országos képviselő. Este a színházban diszszemle lesz, melyen a közreműködésre felkérték Rákosi Jenőt, Rákosi Viktort, Zichy Jenő grófot, Abrányi Emilt, Szávay Gyulát, Jakab Odont, Márkus Emiliát, Kürty Klárát és Maróthy Margitot, a kik megígérték a közreműködést.

Regénycsarnok.

ABOLOND.

Írta: Bársony István.

(Folytatás.) 7.

Dóra grófné egy darab ideig mozdatlanul ült a puha kereveten; a gróf sem mozdult a ringó széken.

A grófné elővette a legyezőjét és elkezdett vele játszani. Nyugtalan és türelmetlen volt. A gróf csak nem mozdult.

A kis grófné végre is visszatért a régi módszerhez és odanyújtotta neki a kezét. A gróf nem nyúlt utána.

Dóra megijedt. Istenem, hát ennyi fáradtság, ennyi gyöttrődés után még a recitativa is lehetséges volna?

Felugrott és kétségbeesve rákiáltott a grófra: Csókolj meg! . . . Es mikor a bolond csak ott ült tovább előtte szótlanul, izzó lánggal a szemében, Dóra grófnőnek egyszerre megnyílik a szíve s hónapok óta öntudatlanul növekvő titka kirepült belőle, mint egy üdvösséget zengő paradicsommadár.

Beledobta magát a bolond ölébe és követelő, aggódó, őrző hangon felsikoltott:

— Csókolj meg már, hiszen szeretlek! . . .

A bolond gróf ajkán büszke mosoly játszott erre a szóra. Megőlte a szerelmes asszonykát, a ki félig eszmél tlenül omlott karjaiba s a gyönyör, a csodálat és a meghatottság növekvő érzetével hallgatta, amint Viktor, a nagy beteg, eszeveszetten bár, de mégis félreérthetetlenül elkezdett sugdosni a fülébe:

— Akkor hát ledobhatom ezt a retentő álarcot! . . . érted viseltem, hogy el ne űzhess a közeledből! . . . nem vagyok én örült, csak a szerelemtől! . . . En magam buktattam fel akkor a lova mat . . .

A sárga levél hullására Dóra és Viktor már vissza is tértek a nászutról.

(Vége.)

Vendéglő bérbeadás.

Balmazújváros nagyvendéglője 1904. évi január 1-től, 1909. évi december 31-ig, a hozzátartozó összes épületekkel, hasznbérbe adatik.

Az ajánlatok az uradalmi igazgatóhoz **Békassy László Debreczen, Péterfi-utca 13.** intézendők.

/// Kiadó üzlethelyiség. ///

Piacz-utca 65. sz. alatt egy üzlethelyiség berendezéssel együtt azonnal kiadó.

Ertekezhetni lehet

Dospoly János utóda cégnél.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI
ARCKENŐCS
és eszéki . . .
Szalvator . . .
... szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator”
gyógytárából
Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan " 1 korona
1 tégely kézi paszta " 1 kor. 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 3 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 71.012 száma B. m. rendeletnek

Főraktár Budapesten
Török József

gyógyszerésznél

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Tátra Virágvölgy.

Kies fekvésű nyaralótelep Poprád-Felka vasuti állomástól 20 pernyire, 715 méter magasságban, szálás fenyvesek által körített és szél ellen védett völgykatlanban, hol a **Bazedow-kór, neurasthenia és minden légső és tüdőbaj** biztosan gyógyul, kellemes pihenő és üdülő hely betegeknek és egészségeseeknek, olesó lakásaival és kitünő magyar konyhájaival

junius hó 1-jén megnyilik.

Szoba-árak 1-5 korona, étkezés heti bérletben 24 korona, zuhany 30 fillér, kádfürdő 40 fillér, Törpe fenyő-fürdő 70 fillér, gyógy-díj egy személy után 5 kor., egy család után 10 kor. — **Allandó fürdőorvos** —

STOOSZ

Elsőrangú klimatikus gyógyhely,
hidegviz-gyógyfürdő
(A **bauj-Tornamegye**)

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvize páratlan és tavaszi mag őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegvizgyógyászat, villanyozás, massage és tejgyógyászat** **Czifrusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remoban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmaztatnak.

A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitünő és olesó. Az **elő és utóidény** alatt jelentékeny árleengedés.

Fürdőevad: május 15-től szeptember 15-ig.

Posta-távirda helyben. Vasuti állomás **Meczenzsf.** — Kimerítő prospektust kívánatra küld

*** fürdőigazgatóság.**

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész **BALZSAMA.**

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulthatatlanul hatékony gyógyszer a **tüdő és mell minden betegségeiben**, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idültek is. 2. Kitünően használ **torokgyulladásnál**, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a **gyomorgöresöt, kólikát és hascsikarást**. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a melabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitünően szolgál **fogfájásnál**, odvas fogaknál, szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a **felbőfögést** és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kosz és bőrkiütések ellen, megszünteti a **fejfájás, zugást, szaggatást, köszvényt, fül-fájást** stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra **Ausztria-Magyarországon** 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. **Bosznia-Hercegovina** 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulthatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig hozzák a segítyt és sikert, legalább az orvos megérkezétségéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitünő, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily ezim alatt:

— Thierry (Adolf) Örangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett. —

központi raktár Budapesten, **Török József** gyógyszerésznél, Zágrábban **Mittelbach S.** gyógyszerésznél és Bécsben **Brady C.** gyógyszerésznél.

A
XII-ik magy. kir. szab. osztályosorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sors. **55,000** nyerem.

Minden másodiksorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetelnek ki.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55000 nyer. és jut. összegben,	14,459.000

FELHÍVÁS

a XII-ik

magy. kir. szab. Osztályosorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó **22.** és **23-**án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
12 kor. **6** kor. **3** kor. **1** kor. **50** fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüszségek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

B. megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

G A E D I C K E A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsége

Óriási:

A következő főnyereményeket fizetem ki eddigelé b. ügyfeleimnek;

600000	korona	62551. sz.
400000	"	33464. sz.
400000	"	11119. sz.
400000	"	28916. sz.
100000	"	42758. sz.
100000	"	49878. sz.
100000	"	87991. sz.
70000	"	60912. sz.
60000	"	17357. sz.
60000	"	78863. sz.
60000	"	82528. sz.
60000	"	97263. sz.
30000	"	6920. sz.
30000	"	38691. sz.
30000	"	90664. sz.
25000	"	23481. sz.
25000	"	30049. sz.
20000	"	28950. sz.
20000	"	33402. sz.
20000	"	35862. sz.
20000	"	44410. sz.
20000	"	60781. sz.
20000	"	78848. sz.
20000	"	88974. sz.
15000	"	57734. sz.
15000	"	77950. sz.
15000	"	82506. sz.

24 á	10000	K. = 240000
46 á	5000	" = 230000
292 á	2000	" = 584000
599 á	1000	" = 599000
888 á	500	" = 441500

„Parisi divat áru hazban“

Nagy Pünköshti vásár!

Rein olcsó árak mellett kapható,

Blousok,

Napernyők,

Utazó gallér és — — — — —

— — — — — **k ö p e n y e k,**

Remek női diszitett kalapok.

„Parisi divat áru hazban“

Debrecen nyomtatott László József könyvnyomdájában.

„Parisi divat áru hazban“

„Parisi divat áru hazban“